

DISSERTATIO INAUGURALIS PHYSICO-MEDICA ^{26.}
DE
EBORE FOSSILI SVEVICO HALENSI

^{QVAM}
FAVENTE SUMMO NUMINE
IN ALMA REGIA FRIDERICIANA
PRÆSIDE

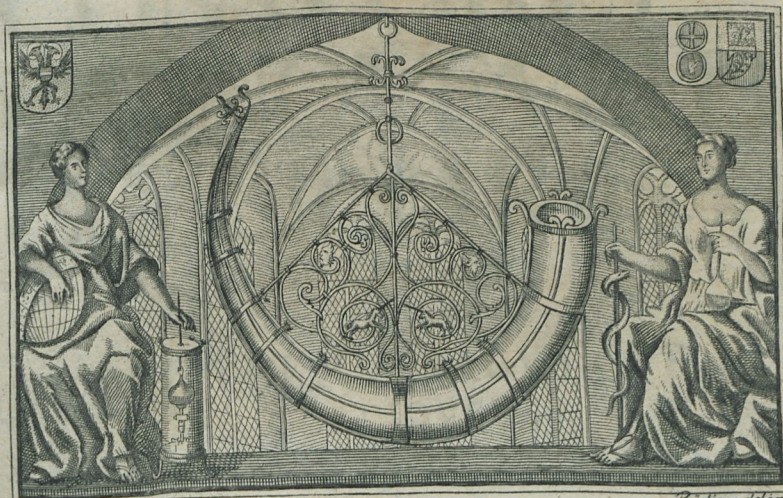
DN. FRIDERICO HOFFMANNO
ACADEMIÆ ET FACULTATIS MEDICÆ SENIORE
PRO LICENTIA

SVMOS IN ARTE MEDICA HONORES LEGITIME IMPETRANDI
D. 12. Jan. Anni MDCCXXXIV.

PVBlice DEFENDET

AVCTOR

IOANNES FRIDERICVS BEYSLAG
HALÆ SVEVVS.

Libro ff. Halo

Rüdiger delin.

HALÆ MAGDEBVRGICÆ, Typ. Jo. Christian Hilligeri, Acad. Typogr.

SACRI ROMANI IMPERII
LIBERÆ REIPUBLICÆ,

QVÆ
HALÆ SVEVORVM

EST,
VIRIS ILLVSTREBVS, MAGNIFICIS, EXCEL-
LENTISSIMIS, CONSVLTISSIMIS, AM-
PLISSIMIS, PRVDENTISSIMIS
DOMINIS

CONSVLIBVS
QVINQVEVIRIS
CONSILIARIIS

CETERISQVE
QVIBVS
REIPUBLICÆ SALVS CVRÆ
CORDIQVE EST,

*PATRVM CONSCRIPTORVM MEMBRIS
SPLENDIDISSIMIS, SPECTA-
TISSIMIS*

DOMINIS MOECENATIBVS

ATQVE

PATRONIS SVIS

*SEMPER GRATIOSIS, SVMMOQVE VENERATIONIS
CVLTV SVBMISSE PROSEQVENDIS*

SPECIMEN HOC IN AVGVRALE MEDICVM

*EA, QVA DEGET, OBSERVANTIA
DAT, DICAT, ET DEDICAT*

TANTORVM NOMINVM

OBSEQVIOSISSIMVS

AUCTOR,

REIPVBLICE SALVS CVRAE

CORDIORE EST

DISSERTATIO INAUGURALIS PHYSICO-
MEDICA
DE
EBORE FOSSILI SVEVICO
HALENSI.

PRAEFATIO.

DEum in latebris etiam subterra-
neis mirandum, venerandumque
operosa praebet natura: & quæ in
sacris revelata legimus paginis; non
raro ex imis terræ visceribus confir-
mari deprehendimus. Prolixum
nimis foret, amplis argumentis hanc
corroborare thesin, & sufficere, si paucis duntaxat mon-
straverimus, non pauca diluvii universalis documenta,
in terrarum reperiri gremio. Totum, quod summus
rerum opifex condidit, universum, triplici potissimum

creaturarum ordine; minerali videlicet, vegetabili, & animali compositum esse, neminem latebit: nec ququam fugiet, cuius ordini seu regno, suos terminos posuisse Numen tam certos, ut illos absque ipsius vitæ ac naturæ destructione transire nequiquam liceat. Metalla, & quæcunque minerali regno accensentur, tam fixam in terræ penetralibus obtinuerunt sedem; ut illa egressa, vitam, si sic loqui licet, ac vegetationem suam amittant. Et qui animali regno tributæ sunt fines, aereo tantum, & aqueo includuntur elemento: quo relicto, non nisi mortua, vel saltem morti destinata, mineralium domicilio, quod terrarum abyssus præbet, insinuantur cuncta animalium: si talpas, lumbricos terrestres, & quædam insecta, superficiem terræ duntaxat perreptantia, exceperis. Verum enim vero contra has naturæ leges, profundissima terrarum loca plena sunt animantium ossibus, & non raro talium, quæ, dum vivunt, in remotissimis aluntur regionibus, atque jam ab animali mollitie, in lapideam ac mineralem transferunt naturam. Nostra Germania nec Elephantes, nec marina fovet conchilia: quot vero sunt horum animalium, quæ vel in toto, vel in partibus, ex profundo nostrorum locorum eruantur. Testantur id naturæ curiosorum musæa, ejusmodi subjectis rarioribus plena; rerumque naturalium scriptores calculum addunt. Unde vero tanta peregrina, tantaque fere monstra ex diffitis Indiis, ac remotissimo Pelago, ad imos nostræ terræ abyssos, quibus vix hominibus accessus datur, devenerunt? Hæc profecto, maximeque marina conchilia, clarissimo sunt argumento, terras olim magnam
inun-

inundationem passas fuisse; non superficiale: repugnat enim altissimus effosorum animalium situs; nec particularem, refragatur enim eorundem praesentia, in cunctis fere regionibus obvia: sed universalem, profundam, stupendamque. Hanc suggerit naturae scrutinium, ignarum quale illud fuerit diluvium: sacrae vero litterae idem describunt ample. Et ex censu horum animalium, ad terrae cavernas damnatorum occurrit quoque sic dictum ebur ac unicornu fossile: de quo, se-eundante summo Numine jam agere constituimus, Nostro enim instituto praebuit occasionem, uberior, quam hujus fossilis Hala Suevorum suppeditavit, copia: cujus historiam, quantum nobis innotuit, paucis praemitemus.

HISTORIA EBORIS FOSSILIS, HALÆ SVEVORVM REPERTI.

Hala Suevorum, urbs in angusta valle, quam altissimi montes, densaeque sylvæ undique cingunt, fita, atque super solo, salino liquore perfuso extracta, (unde etiam sal commune ibidem coquitur, cujus naturam D. Lic. HEFFELMEYERVS diss. Aldorfi Noricorum, anno 1731. habita explicavit) non raro multam unicornu fossilis, ex imis terræ cavernis eruti exhibuit quantitatem. Sic annales significant, anno post Christum natum 1494. cum ad ædificandam curiam, terra insigni altitudine perfoderetur, cornu tale maximum, longumque sine ramis fuisse repertum: cujus meminerunt JOANNES LAURENTIVS BAVSCH *tr. de unicornu fossili pag. 180.* & CRVSIVS *annal. Suev. Lib. 9. pag. 3. 6. 5.* Dein-

Deinceps anno 1605, haud procul ab urbe in valle quadam, quæ binos pagos, *Neunbronn* & *Hochstadt* dictos distinguit, erutum e terra fuit cornu quoddam, ingentis magnitudinis. Fidem fere superat, si dixerò, illud pondere suo, quinque centenarios omnino superare: at publicis testimoniis fultus, hoc asseverare possum: siquidem illud, ferreis inclusum vinculis, adhuc hodie Halæ, in templo, quod S. Michaeli sacrum est, omnium intuentium oculis patet: & in adjecto icone ad vivum delineatur. Huic cornui hæc appensa est inscriptio:

Tausend Sechshundert und Fünff Jahr,
Den Dreyzehenden Februarii ich gefunden war,
Bey Neunbronn an dem Hällischen Land,
Am Bühler Fluß zur linken Hand,
Samt grossen Knochen und lang Gebein,
Sag Lieber, was Arth ich mag seyn.

Ceterum intus est cavum, sensim recurvum, anterius acutum, & colore subcinereo ossa æmulatur, quæ ex agris passim eruuntur: de quo inferius agemus, quorum sum pertineat.

Neque vero hodie solum Halense hisce caret fossilibus: namque prope urbem est fodina, quæ coctoribus laterum præbet limum, illis conficiendis aptum, ex albo rubicundum. Altitudo illius sex virorum superat longitudinem: dicto autem limo intermixta deprehenduntur varia ossa alba, cinerea, friabilia, magnorum animalium, nostris locis inusitatorum; nec non multa ligna petrefacta; integræ arbores, & permulta unicorну fossilis fragmenta. Hæc proxime ambit arena,
atta-

attactu gelidissima, illisque firmiter adhærescit: sub terra sunt ponderosissima, & super fornace deposita, ligno fiunt leviora,

Ad hæc non ita pridem nova, sed tristissima, ebur hoc in Halensi solo reperiundi, sese obtulit occasio. Postquam enim anno 1728. mense Augusto, urbs ista gravi incendio, quod per hominum memoriam, exceptis levioribus, ab urbe condita tertium est, ultra tertiam partem deflagrasset; & posthæc in eo essent cives, ut inter alias, communes extruerent ædes, conventibus publicis tributas: adparuit inter ruinas in profundo terræ, ad altitudinem sedecim cum dimidio pedum perforata, limus rubicundus, qui ficcatus, & elixatus sal natri suppeditavit. Cum hoc ingens copia, dicti unicornu fossilis, levis, ex albo cinerei, atque friabilis, non modo in minoribus frustulis, sed majoribus quoque effossa est; adeo ut unum, quod tamen neutiquam integrum erat, longitudine septem cum dimidio pedum, crassitie duodecim digitos expleret. Et hæc est historia eboris fossilis, Halæ Suevorum, diversis temporibus reperti. Neque vero Hala Saxonum vacua est dictis fossilibus, quorum quamplurima, & varii generis ossa, cornua, dentes, diversorum animalium, in illustris PRÆSIDIS Museo exstant, quæ maximam partem in Halæ confiniis reperta sunt. Cum primis inter ea magnitudine reliqua superat dens quidam elephantii, duodecim librarum pondus æquans, quem verbis Excellentissimi SCHVLTZII, prout in *Commerc. Litter. Norimb. anno 1732. pag. 405.* se habent, sic describimus: *Dens ille, omnibus genuinitatis signis conspicuus, ex lapidicina Esperstadiensi est erutus. Pagus hic est tribus horis*

B

hinc

hinc distans, in via illa, quæ Quersfurtum ducit, comitatui Mansfeldiæ adscriptus. Ceditur ibi lapis calcarius, ad marmor gryscum accedens, cujus multus usus est ad pavimenta ædium sternenda, & scalarum gradus construendos. In medio talis saxi, ad viginti pedum profunditatem, repertus hic dens fuit; sed quod dolendum, ab incautis operariis in tria frustra contractus prodit. Duas ulnas æquant juxta se posita fragmenta: anterior tamen, quæ in apicem obtusum excurrit, portio, acquiri non potuit; interim conjectura est, illam ad minimum ulnæ quadrantem æquare debere. Ipsum ebur temporis diuturnitate, & aquarum calcariarum virtute, ita molle, & fragile redditum est, ut facili negotio comminui possit. Propterea Vir Illustris, circulus, ex orichalci lamellis circum ductis illud muniri curavit. Prope iisum inventa sunt alia ossa, sed diuturnitate temporis tam fragilia facta, & ab operariis tam male comminuta, ut qualia sint, dijudicari non possit: melior tamen fortuna fuit dentis alicujus, quem molarem puto, qui satis integer allatus est, & cum reliquis asservatur. Hæc fossilia nobis occasionem dederunt, de iis, speciatim ebore fossili, paulo prolixius agendi; quod Numen ex alto secundet.

§. I.

Diversa sunt, quibus hoc fossile insignitur; nomina; & ex his præcipua, unicornu fossile, ebur fossile, & spodium fossile. Ratio cognominis, quo fossile dicitur, facile patet; quoniam nempe non habetur, nisi ex profundo terrarum effodiatur. At ebur nuncupatur, quia colore ac figura verum ebur, seu quod idem est, dentem elephantinum apprime æmulatur; atque a non paucis non sine ratione pro

pro ipso elephantorum dente, inter universale totius mundi diluuium, a fluctuantibus aquis, ad terræ interiora latibula demandato habetur. Vnde etiam Spodii nomen derivatur. Spodium enim, licet generatim cinerem, cum primis metallicum denotet; strictiori tamen significatu, indicat ignis tortura calcinatum ebur. Quum vero fossile ebur, plerumque calcinatum ac friabile reperitur; inde vocatur spodium.

§. II.

Hæc itaque duo nomina naturæ rei omnino convenire videntur: at tertium, quod unicornu audit, respectu originis, vulgi fabulis, figmentisque debetur. Dicunt enim, fossile nostrum, si æmuletur cornu, nihil esse nisi cornu istius animalis, quod rarissimum dicunt, unicornem vel Monocerotem, ein Einhorn, olim ab ipso vel deciduum, & in terræ abyssum sepultum, vel in diluvio hinc inde submersum. Si consulamus historiarum animalis scriptores; quatuor in iis recenseriprehendimus animantium terrestrium unicornium genera. Primum est Rhinoceros, qui cornu reflexo, & adunco præditus, hostisque dicitur elephantorum. Conf. PLINIVS *hist. anim.* L. 8. cap. 20. Alterum sunt boves Indici, conf. idem PLINIVS *cap. 2.* Tertium asini Indici, de quibus legas ARISTOTELEM *hist. anim. Lib. 2. cap. 1.* ÆLIANVM *de anim.* Lib. 4. cap. 52. & quartum denique est Origes, seu capræ genus; cuius meminit BARTHOLINVS *tr. de unicornu p. 65.* De horum existentia, nullum est dubium, si scriptoribus fides haberi potest, non auritis solum, sed etiam oculatis testibus: quod autem Monocerotem, seu Unicornu *nar' 230XIV.* dictum

dictum attinet; varia quidem de ipso narrant antiquiores, sed quivis eorum peculiarem, & ab alio diversam suggerit descriptionem, meram fere olentem fabulam.

§. III.

Cum primis ridicula sunt, quæ Hebræorum magistri de hac fera, Monocerote, perhibent. R. *Juda* in libro *Rabba* refert, illam tantæ conditam fuisse magnitudinis, ut a Noacho arcæ suæ includi nequiverit. R. *Jacobi* in Comment. ad *Ps. 22. v. 22.* narrat, Davidem paciendo forsan gregi intentum in unicornem dormientem ascendisse; cum corporis & cornu vastitate, montis specie delusus esset. Interea, dum excusso somno elevaretur Monoceros, perterritum Davidem, feræ, quam montem crediderat, insidentem, versis ad Deum votis, templum ejus longitudinis, quam cornu Monocerotis æquabat, centum videlicet cubitorum; serio vovisse, si præsentem eriperetur periculo. Deum precibus annuisse, & in terrorem Monocerotis immisisse leonem; unde ita increvisse timorem Davidis, ut exclamasset: *Salva me Domine ex ore leonis; & a cornibus unicornium eripe me.*

§. IV.

Forsan hæ, similesve Judæorum traditiones, ansam præbuere tot de Monocerote commentis. Si vero scriptores rerum naturalium evolvamur; occurrunt multi, qui dictæ bestię existentiam defendunt, formamque describunt. Ex horum numero sunt SOLINVS *Polyhist. cap. 55.* PLINIVS *nat. hist. Lib. 8. cap. 26.* ALIANVS *Lib. 16. de animal. cap. 20. & Lib. 17. cap. 44.* ISI-

ISIDORVS *Lib. 12. Etym. cap. 2.* GARCÍAS AB HORTO *Lib. 1. arom. hist. cap. 14.* & LVDOVICVS VARTOMANNVS *Lib. 1. navigat. cap. 18.* qui se ipsum duos vidisse adfirmat. Verum ob plane variam, quam exhibent, hujus animalis descriptionem, vero omnino simillimum est, auctores istos nunquam nec vivum, nec mortuum vidisse istud. Quare non pauci quoque de ejus existentia dubitarunt, quos inter MERCVRIALEM *ir. de febribus Lib. 5.* PARÆVM *Lib. 20. cap. 39.* SACHSIVM *in Monocerot. pag. 38. allegasse sufficiat.* Quicquid autem sit; cum ab omnibus Monocerotis cornu colore nigrum describatur; illud vero fossile, quod ex terris eruimus, album sit ac subcinereum, certa sequitur conclusio; hocce fossile, neququam pendere a sic dicto Monocerote.

§. V.
Nihilo tamen minus haud statuerem, inane Monocerotis esse nomen, nec ulli animalium competere; sed facio eum aliis auctoribus, qui experientia multiplici fulti, & tanquam *ἀπὸ τοῦ* testes, affirmarunt; monocerotem, animal & monstrum esse marinum, balænarum genus, in Greenlandico mari reperiendum, id quod OLAVS MAGNVS *Lib. 21. cap. 10.* THOMAS BARTHOLINVS *hist. anat. Lib. 4. cap. 4. de ir. de unicornu pag. 64.* TVLPIVS *Lib. 4. obs. med. cap. 59.* & SACHSIVS *Monocerot. pag. 26. seqq.* attestantur, & ipsam animalis anatomiam suppeditant. Huic animali assignant cornu longissimum, mucrone acuto præditum, rectum, durum, cavum, tamque album, ut nigrissimo ebore videatur simillimum. Jam vero ex effossis unicornibus ea,

quæ olim celebriora fuerunt, veluti Dionysianum, Venetum, Antwerpiense, Helveticum, Ultrajectinum, &c. dicto balenæ cornui per omnia fuerunt similia; uti fufius explicat SACHSIVS dicto libro pag. 83. Ergo verisimile est, ea fossilia, quæ indescripti cornu forma in terræ passim reperiuntur gremio, esse dentes seu cornua illius piscis; de quo infra plura loquemur.

§. VI.

Iam revertimur, unde digressi sumus, & monendum putamus: per ebur, spodium, ac unicornu fossile, intelligi illa subiecta duriora atque ex albo cinerea, quæ ossibus animantium ex ovo similia, ex profundis terrarum cavernis eruantur: pressius enim illa describendi, hic nondum locus est. Inserta plerumque sunt terræ limosæ ac arenosæ: & quod natalem locum attinet, illum in multis Europæ regnis reperiri, auctores fide digni perhibent. Cum primis hujus fossilis ferax est, specus ille subterraneus Hercyniæ prope Elbingerodam, quem dicunt die *Baumanns-Höhle*: ubi permulta eboris fossilis fragmenta & olim eruta sunt, & adhuc eruantur: quorum quædam admodum curiosa in Illustris Præfidis Museo conspiciere licet. Conf. etiam GESNERVS de lap figur. pag. 158. NEANDER *Physices Parr. 1. pag. 128.* FR. IOEL. *Pract. T. V. Sect. 3. pag. 139.* Effodi quoque ebur nostrum, in Thuringia, testatur LIBAVIVS part. 3. *angular. L. 8. C. 17.* In Misnia, FABRICIVS *annal. urb. Misnie L. 3. in Hassia* SCHROEDER *pharm. med. chym. l. 3. c. 4.* GESNER *l. c. pag. 254.* non procula Spiæ EISENMENGER *tr. de. febr. mal. pag. 36.* porro in Suevia, Helvetia, Bohemia, Moravia, Silesia, Franconia, Italia &c.

Conf.

Conf. BAVSCHI *sr. de. Unicorn. pag. 189. seqq.* Nec Hala Saxonum destituta in suis terræ cavernis, hoc fossili subiecto est: testante D. D. LERCHIO *in diss. de Oryctographia Halensf.*, quam sub Illustri Præside nostro ventilavit; pag. 41.

§. VII.

Hoc loco peculiaris debetur animadversio, illis ossibus, quæ in Siberia reperiuntur, de quibus NOVELLAE PETRO maximeque adjectæ ipsi epicrises, nos certiores faciunt: neque minus in ACTIS SVECIAE *Tom. II. anno 1725.* fufius agitur. Vberimus ibidem ossium, ex imis montium proventus est, insignisque varietas, veluti crania, vertebræ, costæ, tibiæ, brachia atque dentes &c. tantæ quidem reperiuntur magnitudinis, ut Elephantum ossibus valde sint æqua, quin non raro ea largissime superent. Pleraque porosa ac friabilia conspiciuntur, præter dentes, quos tantæ duritiei inveniunt, ut eadem inde parare possint vasa, quæ verum ebur suppeditat. Quin stupenda est magnitudo, dentis cujusdam, in dictis NOVELLIS *de anno 1730. pag. 323.* allegata, qui pondere suo 280 libras superavit, & paulo recurvus fuit, sicut & plurimi reliquorum adparuerunt.

§. VIII.

Næque verò alienum erit, ex iisdem Novellis hic repetere opinionem, quam incolæ Siberiæ, de horum ossium origine fovent. Putant nimirum, esse quoddam animal, Elephanti magnitudine, colore nigrum, binis cornibus instructum, quod Mammont dictum, non nisi in profundo terrarum commorari possit; quoniam aëri

expo-

expositum subito periret. Et his deberi ossa prægran-
dia existimant; maxime cum illa vetustate diversa, &
plus minus recentia adpareant. Erroneam esse opinio-
nem, quis non videt? Verum Eruditissimus Societatis
Petropolitanae Collega, BAYERVS egregie monstra-
vit, ortum hujus fabulæ in acceptum ferendum esse, AL-
CORANO TVRCARVM, ex cujus 27. *Surata* recenset
monstruosum Mahomedis, de bestia, terræ exploratrice,
atque sub finem mundi terram egressura, commentum:
simul vero ex MSCtis chronica Ruthenica ostendit,
Tartaros olim, Muhamedana religione imbutos, Sibe-
riam inhabitasse: unde eam traditionem derivat.

§. IX.

His in parenthesi allegatis, devenimus ad nodosam
quæstionem; num ebur fossile ad animale, an mi-
nerale pertineat regnum? Utraque opinio suos invenit
Patronos. Sunt enim, qui figura horum subjectorum,
ossa animalium exacte referente, convicti, illa ad anima-
le regnum numerare voluerunt; sed dum concipere haud
quiverunt, unde animalia ad tantam terrarum abyssum
devenerint; illa potius ad minerale regnum accensere
maluerunt. Habent itaque ebur fossile præ marga, &
subterranea aqua seu liquore lapidifico soluta, & post hæc
evaporata subtiliori materia, in lapideam, friabilem,
ossibus ustis similem substantiam coagulata. ^{sup}Figuras
autem tam varias, tamque mirabiles ludentis nature
beneficio deberi autumant; prout enim marga illa, ad-
huc mollior, in hanc vel illam terræ cavernulam, seu
cavitatem incideret; augeri atque crescere in illa tam
diu, quam multo fortior incumbentis terræ esset resi-
stentia,

stentia, atque sic explere suam matricem, ejusque figuram æmulari. Defendunt hanc opinionem BOETIVS A BOOT, OLAVS WORMIVS, BARTHO- LINVS, BAUSCHIVS, eamque fufius explicare conatur RHEM *diff. de ebore fossil. Aldorff: Noricorum anno 1682. habita §. 16.* Argumento illis sunt varia figura, vel vegetabile, vel animale aliquod æquantes, quæ in lapidibus, quos nemo ex animali seu vegetabili regno generatos diceret, insigni arte impressa non raro deprehenduntur. Quidam igitur, putant, natura jocans lapides in figura cornuum ac dentium efformare possit: cum illa, teste AGRICOLA *de nat. fossil. Lib. 7. cap. 22. lapa- pides arborum similes procrearet?*

§. X. GEORG WOLFFG. WEDELIVS, Vir celeberr. *Progr. de ebore fossili*, distinctione quadam sibi consulturus, dividit unicorni fosfile in figuratum, & formam dentis aut oslis cujusdam distinctius exprimens; & minus figuratum, aut irregulari forma præditum. Prius pro veris animalium ossibus, longo tempore ad terram damnatis, omnino habet; alterum vero pro minerali marga, ac vera saxorum medulla, quæ mediae inter bolum & cretam esset naturæ, venditat. Et denique BECHERVS, unicornu fosfile ex aqua sulphurea coagulata generari scribit, *Metallurg. part. 1. pag. 5.*

§. XI. Verum enim vero, juxta nostram sententiam, chymica horum subjectorum analysi, docere nos debet, ejusnam sint profapia. Prius vero, quam illam perquiramus, monere juvabit, figuras vegetabilium ac anima-

C

anima-

nimalium lapidibus impressas, neutiquam jocantis, lu-
dentisque naturæ certum testimonium præbere; ut
potius confirmet, vera animalia vel vegetabilia, ter-
rarum profundo immissa, earundem auctores fuisse.
Quum enim vegetabile, aut animale quodcumque terra
obrutum, incidit forsan in materiam tophaceam, mol-
lem adhuc, & perfunditur postea spiritu seu aqua lapi-
difica: imprimunt sua vestigia matrici suæ, ipsum vero
vetustate temporis corrumpitur. Hæc vocantur incru-
stata; & differunt a petrefactis, quæ sunt partes ani-
malium seu vegetabilium in lapideam revera mutata
substantiam. Illa deprehenduntur in tophaceis; hæc
calcareis lapidibus. Neque vero ab istis ad ossa, sub-
ebris fossilis nomine reperiunda concludere licet; quip-
pe quæ ad minerale regnum neutiquam pertinere, eo-
rundem principia, ac alia experimenta confirmant.

Quod si igitur ebur fossile, chymico subjiciamus
scrutinio, illud non secus ac alia ossa præbet destilla-
tione sal volatile siccum ac fluidum, & non nihil o-
lei empyreumatici:ustum dein in ocluso nigrescit &
aperto igne in albam terram vitrescibilem abit, a qua ter-
nerum sal quoddam fixum elui potest: quod cum nitro
mixtum in alcalinum corpus redigi, & cum parca frittæ
vitri copia maritatum, in vitrum semi opacum lacteum
commutari potest: quemadmodum D. PRÆSSES & SA-
MUEL CARL Jufius demonstravit. Jam vero cuncta
hæc phænomena, non nisi ad animale regnum appli-
cari posse, perpetuæ est observationis. Ergo ebur fos-
sile, sobolem esse regni animalis nemo negare poterit.

Neque

Neque enim attinet nos, sive sit illud figuratum, sive minus tale: hoc enim olim figuratum esse potuit, & forsan vel temporis vetustate, vel effodientium incuria in plures partes discissum fuit. Interim non negamus, quin dentur non figurata fossilia, vulgo pro eborè fossili venditata; quæ revera mineralis sunt profapia, & margæ seu medullæ saxorum nomen merentur: verum ebur seu unicornu fossile incongrue dicuntur.

§. XIII.

Quæ cum ita sint, per ebur, spodium, seu unicornu fossile, nihil aliud intelligo, quam osseam, cujuscunque sit, animalis partem, olim intra terras absconditam, & in earum profundis speluncis, continua aquarum evaporatione, philosophice calcinatam. Allentitur huic sententiæ HOEHSTETTERVS, dum *observ. medicin. Det. §. cas. 9. spodium*, inquit, *non est metallicum sed ossis cujusdam portio, siccitate terræ exsiccati, sive jam sit elephanti, sive alterius animantis os vel cornu.* Et si conferamus affectiones, quæ huic subjecto competunt, eas omnes ita comparatas esse reperiemus, ut ossibus calcinatis adprime conveniant. Tales sunt 1) ratione consistentiæ, quod sit subjectum friabile, levi unguium rasuræ obtemperans, & ope mortarii in pulverem facile redigendum, 2) ratione coloris, quod sit album, cinereum, punctis nigris notatum: ossa vero animantium ad albedinem omnino calcinari, notum est: 3) ratione odoris, quod carbonibus injectum, empyreumaticum animale spiret odorem; & Bauschius tract. de unicornu fossili, hunc observavit valde gratum, similem ei, quem lac cum amygdalis tritum exhibet: 4) ratione sa-

poris, quod terreum, cretaceumque præbeat, & linguæ adhærescat; & quod 5) denique aquæ immissum cum ipsa ebulliat; 6) quod cum spiritu acido ebulliant: quæ cuncta phænomena a natura ossis usti, seu calcinati neutiquam aliena sunt. §. XIV.

Neque vero dixerim, cuncta ossa, quæ ex terræ latibulis eruuntur, esse semper calcinata: nam dantur etiam petrefacta, quæ vero ad eboris fossilis classem minime pertinere statuo. Præterea calcinationis gradus valde differt: quædam enim adeo friabilia sunt, ut mox manibus conterri queant; quædam vero duriora, ac recentibus fere similia deprehenduntur, ut limæ subjici, ac varii generis vasa inde parari possint. Hæc differentia triplici nititur fundamento: vel enim dependet ab ipsa loci natalis diversitate, vel ipsius ossis varia constitutione, vel denique temporis ratione, prout plus minusve diu os tale a terra sepultum fuit. Sic constat, arenosa loca ad calcinanda ossa esse aptissima; dentesque minus obsecundare calcinationi, quam alia ossa.

§. XV.
His præmissis, jam succedit determinanda quæstio, cuiusnam animalis sint ossa, sub terris reperienda? Mea quidem sententia neutiquam ad certum animalis generis restringere licet effossa passim ossa: sed eorum variis animalibus propria reperiuntur. Quæ in forma oblongi cornu, conspectui se sistunt, vulgo quidem, sed falso Monocerotæ terrestri attribui, supra dictum est: plerumque Elephantis ossa ob magnitudinem accusantur; quid? quod vulgus non raro se Gigantum seu Enackim scelerata videre credat. Verum certitudo in eiusmodi casibus

bus obtinebitur, ex collatione repertorum ossium, cum descriptione ac sceletis aliorum vivorum animalium. Frequentissima sunt elephantorum ossa: unde quoque nomen eboris originem traxit: Hæc cognoscuntur facile, si conferantur cum Anatomia Elephanti, quam Dublini in Hibernia anno 1681. dedit, Anglicoque idioma- te publici juris fecit A. MOVLINVS. Ad hujus normam examinavit, totius Sceleti anno 1696. Tonnæ in Thuringia effossi figuram, ERNESTVS TENTZELIVS, peculiari epistola, ad Antonium Magliabechium exarata; atque deprehendit, Sceleton illud Elephantino ex ovo fuisse simile. Verum præter Elephantina, aliorum quoque animantium ossa, terræ damnata latere, quis negaverit? Museum rerum naturalium, quod in Orphanotrophæo Halensi floret, ostendit cornu magnum, bovis Polonici simile; quod integro bovis sceleto, ad albedinem calcinato, & ante aliquot annos in arena prope Hornburgum reperto adhæsit. Non procul quoque ab Hala Saxonum, in pago *Witzthal*, erutum aliquando fuisse cornu rupicaprae, testatur D. D. LERCHE, in *allegata superius diss. pag. 41.* De Sceleto aleis Maslae detecto, eruditam relationem scripsit HERMANNVS. Et quod speciatim cornua ista passim effossa attinet: ea, si descriptioni Monocerotis marini, à SACHSIO in *ejus Monocerotologia* delineati & Narwhal dicti, convenerint; pro hujus cornu, vel potius dente haberi omnino possunt. Conf. THOMAS BARTHO- LINVS *tr. de Unicornu*, pag. 112. & OLAVS MAGNVS, Sic JOH. SEYFRID *medull. memor. ab. nat. fol. 593.* tradit, anno 1663 Quædlinburgi in campo quodam integrum monocerotis sceleton, capite elevato fuisse repertum,

cujus fronti cornu plusquam quatuor cubitos longum
adhaesit.

§. XVI.

Intricatior vero est disquisitio: unde animantium,
nobis plane peregrinorum ossa, ad nostram devenerint
terram? HOECHSTETTERVS *obs. med. dec. V. cas. 9. pag.*
651. non naturæ artificio, sed mercatorum aut diligen-
tia aut astu, erui hoc fosfile ebur credit. Neque etiam
negandum est, quin sæpius impostorùm lucro inbian-
tium versutia fiat, ut os quoddam animantis, arte cal-
cinatum, arenis profundius mandetur; tumque illud
erutum, pro naturæ artificio, ac genuino ebore fossili,
caro pretio vendatur: quemadmodum id ipsum in spe-
cu illo subterraneo, quem die *Baumanns-Höhle* dicunt,
factum fuisse, ipse testatur Excellentissimus Præses.
Verum enim vero, exinde in totum, spodii fossilis, na-
tura calcinati existentiam negare velle; repugnat expe-
rientiæ, qua illud ex profundis terrarum latibulis, ad
quæ nemini hominum accessus ferme fuit, erutum esse,
non pauci fide digni testantur viri.

§. XVII.

Quare vero simillimum pluribus eruditorum vi-
sum fuit, quod dicta ossa tempore diluvii universalis,
sub terra fuerint recondita. Docent nimirum sacrae lit-
teræ, eo tempore non modo totum terrarum orbem
undique aquis inundatum fuisse; verum etiam omne
terrestrium animantium, quæ Noachus arcæ suæ haud
inclusa habuit, genus periisse. Quidni igitur fieri po-
tuit, ut Elephantorum, & aliorum animantium cadavera
ex Africa, aliisque remotissimis terris, rapidissimo aqua-
rum

rum fluctuantium impetu, ad Europam, ejusque varias regiones deportata fuerint: quæ vastissima sua magnitudine, defluentibus posthæc aquis, terra specificè graviora, huic se profundius immerferunt. ^{ubi} Namque ne terra quidem potuit firmare suum solum, quin & desuper experta fuerit successationes illas, eversa, disjecta, disrupta, quassata; neque enim verba suppetunt satis ad id exprimendum: & pressione illa duplicata irati ætheris, & rarefacturum, ebullientium, ferocientium aquarum, motus intestinos in visceribus suis, in centro quasi suo, passa horrendissimos, summa imis, ima summis turbata, confusa, diruta, universa, inquit, WEDELIVS *progr. de unicornu fossili pag. 15.* Atque sub hoc eodem diluvio factum esse credo, ut monstra marina ad hæc vel illa loca devoluta, exsiccata paululum aqua, ibidem substiterint.

§. XVIII.

Neque obstat, quo minus credamus, particulares terrarum inundationes antiquissimis temporibus hinc inde factas, iisque varii generis animantia, præsertim indigena, suffocata, ac in profundum præcipitata fuisse. Sed nec inficias iverim, quin ipsi homines consulto animantium cadavera in profundas devolverint cryptas, quæ temporis vetustate arena, terraque adimpleta fuerunt. Accedit proximior origo illius eboris ac unicornu fossilis, quod in Italia reperitur: siquidem notum est ex Romana historia, Hannibalem olim quam plurimos in Italiam transtulisse Elephantos; qui mortui, ac tandem terræ demandati fuere. Conf. CÆSALPINVS *tr. de metallicis Lib. 2. cap. 40.* Quicquid vero sit, devenerint hæc fossilia in terram, undecunque velint:

latis

fatis est, quod pertineant utique ad animale regnum, testante non solum figura, sed & analysi chymica.

§. XIX.

His diductis, specialius consideranda veniunt momenta quædam, quæ circa historiam eboris fossilis, Halle Suevorum eruti notari merentur. Atque primum occurrit cornu illud sic dictum, in templo S. Michaëlis appensum, de quo videndum, quale sit. Ex profapia monocerotis marini illud esse, refutat hujus descriptio à SACHSIO pag. 70. allegata: siquidem illud recto itinere in acutum decurrit apicem. Nostrum vero cum recurvum paullo sit, videtur referendum esse, ad dentes Elephantinos. Sed deterrere, fateor, ab exacta determinatione, nos posset stupenda illius magnitudo, qua quinque adæquat centenarios. Interim periculum faciemus, an ex scriptorum testimoniis, & analogia, huic magnitudini aliquam fidem conciliare queamus? Antiquissima historiarum monumenta, de magnis Elephantis, eorumque dentibus multa litteris consignarunt. ERASMVS FRANCISCI mentionem facit ejusmodi dentis, 150. libras pendentis; & VARTOMANNVS in Sumatra duos vidit, qui appensi 336. libras pendebant. Nec minoris molis illi fuisse debuerunt dentes, quos, testantibus PLINIO, ac POLYBIO in distitis ac extremis Africae oris incolæ, postium palorumque loco usurpant. Quamvis enim Elephantis illius, quam tales dentes indicant, magnitudinis nostris temporibus sint rarissimi, quin vix occurrant: forsan tamen in remotioribus terris, quas nemo nostratum accessit, reperiuntur; aut forsan antiquissimis temporibus ita reperti fuerunt.

runt. Ceterum & color, & acuminata, recurvaque figura, & cavitas, Cornu Halensis, significant, illud ad Elephantinos dentes esse referendum.

§. XX.
Quod attinet ea spodii fossilis fragmenta, quæ hodie adhuc circa Halam Suevorum eruntur, cum primis ea, quæ fodina limosa præbet: notari meretur, quod cuncta & ossa calcinata, & petrefacta, tam ligna, quam animalia plerumque deprehendantur, in terra calcarea, argillacea ac arenaria; quoniam hæc, illis subjectis fovendis aptissima est. Contra incrustata in terris potissimum tophaceis quiescunt: in Tuff. Stein. Deinceps memorabilis est altitudo loci, unde effoditur: quæ in hac fodina sex virorum longitudinem superat. Observamus enim, hoc fosfile subjectum plerumque in signi profunditate sub terra sepeliri. Possidet etiam Illustris Præses, dentem elephantinum recurvum, qui in pago quodam, Esperstedt dicto, haud procul ab Hala Saxonum sito, super lapideis stratis, profunditate viginti quatuor ulnarum ex terra, cum multis aliis ossibus, in frusta discissis, fuit repertus.

§. XXI.

Quæ sub ruinis incendio absumptorum urbis domiciliorum reperta sunt eboris fossilis fragmenta: absque dubio talia fuisse, multa sunt, quæ testantur momenta. Primum limus rubicundus, qui sal nitri, cujus spiritum quidam lapidificum vocant, præbuit, aptus est ad fovenda talia subjecta. Deinceps animalem ejus naturam testantur, friabilitas, color ex albo cinereus, & quod ab Illustri Præfide carbonibus injectum,

D

fæcto-

fectorem sparserit animale. Nec dubium est, quin frustum illud magnum, septem cum dimidio pedes longum, si integrum fuerit, accuratius ostendisset, ad quod animalis genus pertinuerit: de quo tamen justa est suspicio, Elephantis esse dentem, cum primis, quoniam talis adhuc minor, & reliquis frustis recentior in eodem loco fuit repertus. Ceterum adhuc monere de-
 cet, fossile nostrum ubi reperitur, non uni cuidam loco includi, sed late dispergi, claro documento, quod in hisce locis numero plura animantia suum obtinuerint domicilium.

§. XXII.

Addemus adhuc pauca de usu medico nostri fossilis: atque primum quædam de unicornu veri virtutibus ex veteribus excerpemus. Hujus enim vim contra venena summam, & fere magicam deprædicarunt, adeo, ut auro pretio æquale olim fuerit æstimatum. PHILOSTRATUS LEMNIVS in vita Apollonii Thyaneæ L. 3. cap. 1. & AELIANVS Lib. IV. de animal. cap. 52. testantur, Indos ex illis cornubus fecisse pocula, referentes, nullis morbis, nec veneno affici inde bibentes. Unde Poeta cecinit:

*Vnaque in fronte superbæ
 Cornu, quod Reges Indorum protinus aureis
 Orbibus includunt, & vina liqueantia potant,
 At tum nec morbos uti sentire feruntur,
 Nec quæ inter menses occulta hausere venena.*

Verum sicuti existentia ipsius animalis dubia est: ita vires quoque ipsius cornu nullæ sunt; & si etiam illud
 revera

revera existeret, nullam tamen aliam ipsi virtutem attribuere possemus, quam quæ cornu cervi ac ebori recenti inest.

§. XXIII.

Majori fundamento itaque de unicornu fossilis effectu medicinali disserere licebit; in quo extollendo valde sunt occupati quidam medicorum, dum illud effectibus simile pronunciant recenti monocerotis cornui; cum primis si recens fuerit. Notabilis est historia, quam de ea refert PHILIPPVS HOECHSTETTERVS, cum *obs. med. decad. V. casu 9. p. 636.* ita scribit: *Obtulimus duobus canibus equalis stature, utrique nucis vomice in lacte drachmam unam, uni eorum vero unicornu veri rasuræ paullo post ad grana duodecim in eodem succo: ambo convulsi miras sensere contorsiones, a quibus alter, cui cornu exhibitum erat, vomuit, & convulsiones leviores sensit, qui vivus & alacer tertio dimissus est die: alter qui solum nucem sumsit, multis agitatns convulsionibus, spatio mediæ horæ perit.* Postera die, ejusdem cornu vires experti sumus in alio cane, cujus convulsio multa, at non lethalis, & hic sine vomitu convaleuit. Ab illo tempore innumera cornua, pro vero monocerotis veniunt, probe subjeci, sed frustraneo effectu. Et. Plerumque fossile hoc pro remedio, contra venena, febres malignas, pestilentiam, insignissimo venditur, cum primis à vulgo: quare cordi gratum esse, idque cum reliquis visceribus laxis roborare, à veneno confirmare, huic adversari, pestem abigere, epilepsiam, syncopen, cordisque tremorem perfanare dicitur.

§. XXIV.

Verum supra laudatus HOECHSTETTERVS *loc. cit.*

cit. pag. 635. jam dicit: Fabulantur de maxima hujus Spodii
efficacia, ac si cordis spiritus purificaret, corroboraret, animi
deliquio prodesset, malignitati resisteret, & plane eas obtineret
wires, quas attribuunt cornui monocerotis. Ego hæc Spodia,
ossa ac cornua ditioribus, & fictis gaudentibus libenter relin-
quo; fidant iis, quantum & quamdiu libet: mihi cum Cra-
tone cornu cervi placet. Et huic sententiæ plures me-
dicorum adstipulantur, nostroque fossili cornu cervi,
vel os de corde cervi, vel ebur recens substituunt: uti
videre est, apud FRANCISCVM DE VERVLAMIO
in hist. vit. & mort. pag. 191. JORDANVM de phœnom.
pest. tr. 3. c. 9. p. 594. Multi exsiccantem, & adstringen-
tem ebori fossili, maxime quod friabile est, tribuunt
virtutem: quare teste BOETIO à BOOT tr. de lap.
& gemm. cap. 243. ad alvi profluvia, gonorrhœam, fluo-
rem album, hæmorrhagias nimias, ventriculi ac jeci-
noris laxitatem, vermes enecandos, laudatur; exter-
ne ulcera ad cicatrices perducere, ad ambusta & inter-
triginem prodesse, & in pollinem tenuissimum reda-
ctum, & cum lacte oculis instillarum, oculorum la-
crymis & lippitudini mederi fertur.

§. XXV.

Nostra sententia non plane omni usu medico ca-
 rare hoc subjectum autumamus; at cum HOFFMAN-
 NO in Clave ad Schræd. pag. 190. monemus, ut cum eo
 prius in canibus periculum faciamus; quoniam facile
 est, ut ab exhalationibus subterraneis, veneni quidpiam
 secum ducat. Fovet illud substantiam terrestrem tene-
 riorem, ac salinam: & cum bolis exacte convenit:
 hinc adstringendi leniter, exsiccandique virtute pollet;
 &

& pulveribus quoque diaphoreticis interne adhibendis, aut temperantibus, in nimis sanguinis & humorum profluviis, cum fructu admisceri potest. Quod vero ejus vim antepilepticam attinet, de hac multum dubitamus. Quamvis enim remedia, ex animali regno defumta, specificam omnino in morbis convulsivis, & epilepticis inveteratis possideant vim: attamen crebra experientia comperit Illustris Præses, ea non nisi recentia hac laude digna esse; nec ullum os calcinatum, eo effectu pollere. Profecto, si verum fateri licet, commode supersedere possumus ebore fossili; & in ejus locum alia absorbentia, viliora & parabiliora quæ diaphoretica simul pollent virtute, ab animalibus parata, & recentia & usta, majori commodo & minori pretio substituere possumus.

NOBILI

NOBILI ET PRÆCLARE DOCTO
DNO. CANDIDATO
PRÆSES.

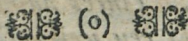
Exquisitorem rerum naturalium cognitionem non tantum ornare sed & perficere Medicum rationalem; nemo facile nostro tempore, nisi qui pulcherrimo hoc studio destitutus est, in dubium vocabit. Multi sunt, qui naturam tantum per Speculationes & subtiliores de rerum indole ideas cognoscunt & aestimant. Alii vero ipsi natura imperare ambiunt; cujus generis sunt, qui res agunt, & naturam rerum corporearum per varios effectus, quos experimenta chymica & mechanica ostendunt, introspicere & explicare laborant, & exquisita phenomorum, quibus natura leges continentur, scientia opera divina imitari contendunt. Et tales oportet esse, qui ad interiora sacra artis Medicæ penetrare gestiunt. Veteres Medicorum vera scientia physica experimentaliter caruerunt, & neglecta etiam corporis humani philosophia, terminos, non nisi ignorantie & phantasiæ factus, loco verorum conceptuum infelici sydere in doctrinam Medicam introduxerunt. Felicius autem in eo nostrum ævum est, quo per experimenta & inventa tum physica tum anatomica solertissimi viri
artem

artem salutarem mirum quantum excoluerunt atque illustrarunt, & relictis abditis, ad exercendam artem nihil omnino facientibus, in scientiæ formam corporis humani philosophiam redigere laudatissimo studio allaborarunt. Ego itaque vehementer lator, quando tirones artis nostræ in Academiis studio physico & anatomico imbui video; Quo nomine etiam non possum, quin ex animo Tibi Clarissime Dne. Candidate gratuler, cum non modo salutaria, quæ usui practico inserviunt, præcepta ex ore eruditissimorum in nostra Academia Virorum indefesso studio imbibisti: sed & insuper non minori iudustria rerum physicarum & curiosarum notitiam Tibi comparasti: de quo præsertim ego testari possum. Nam cum vires in senectute mihi relictas, iuuenibus in præclaro hoc studio instituendis adhuc impendere solitus sum; lectionibus Tuis istis nunquam non magno discendi cum ardore interesse voluisti. Eiusdem Tuæ in physicis industria testem exhibet præsens Tuum inaugurale specimen; quo curiosam non minus quam utilem de ossibus subterraneis maxime ebore, sive elephantis dente, quod hinc inde ex lapidicinis eruitur, quale ingentis & plane mirandæ virtutis in Tua patria repertum est, materiam pertractare annisus es. Plures adhuc quidem sunt, qui hæc animantium ossa ceu uniuersalis diluuii rudera negare audent; at sine omni fundamento. Quodsi exactam

exactam eorum figura, materia, structura, & forma cum animantium partibus convenientiam intueamur, & insuper consideremus, quod igni tradita factorem salis volatilis oleosi spargant, & quod grandis vitri caustici beneficio, in vitream plane massam colligentur; qua phenomena, uti a me variis experimentis cum unicornu, quod in meo rarithecio conservo, institutis, observata sunt, tantummodo animalium ossibus propria deprehenduntur; de veritate rei, & quod dubitandi locus amplius non supersit, satis clare convincimur. Applaudo itaque merito Tuo instituto, quod hoc paulo curiosius & subtilius thema evolvere in hac dissertatione allaboraveris. Equidem nihil habeo, quod magis voveam, nisi ut felicissimis, quos per quadriennium Academicum dirigente Divina gratia ac benedictione in studiis Tuis uberrime expertus es, successibus etiam conamina Tua practica secundentur; ut inde & Tui, & alma patria & miseri egroti fructus repetere possint exoptatissimos.

Vale Dab. Hale D. XI. Januar.

MDCCXXXIV.

VIRO NOBILI AC ERVDITO
DOMINO CANDIDATO .VI
JOANNI FRIDERICO BEYSchLAG
P. P. P.
D. JO. JVNCKERVS P. P. O.

Credulitatis vitium inde ab omni quo per-
quam noxium & ulteriori veritatis inda-
gationi durus quasi obex atque inimicum
fuit retinaculum. Vnde apposite satis a
Phædro lib. III. dictum: periculosum est credere.
Si in vlllo negotio aut scientia vlla periculosum vni-
quam fuit credere, in Medicina profecto & imprimis
in materiæ Medicæ studio, sine sufficiente ratione &
experientia credere, erit periculosissimum. Detestan-
da sane est illa fatalis in materia Medica iactantia,
qua multa sæpissime, qua ne externo quidem nitore se
commendant, hyperbolicis laudationum lenociniis ni-
mium maectantur; quo certe nihil efficitur aliud, quam
vt credulorum practicum animi in humani generis
perniciem decipiantur & ad nocendum seducantur.
Etenim si vera essent, qua de quibusdam simplicibus
prædicat vegetabilium encomiastes Plinius, aut ipse
etiam Dioscorides, Paracelsus, Thurneisserus, &
qui hos admirantur plures, tum aliquot radiculis aut
plantis, non morborum modo, sed ipsius plane mortis
E supe-

Superare valeremus impetus. Jam opportune dissertationis TVÆ inauguralis argumentum in memoriam reuocat eximias illas laudes, quibus ebur alias ornari, aut verius onerari, solet ab auctoribus. Tanta enim de illo pradicari audias, ut si dimidia laudationum pars veritatis niteretur fundamento, imo si modo vni ex fonticis illis morbis hocce remedio mederi possemus, in quibus tamquam p̄harmacum p̄onium extollitur, pr̄xin omnino felicem & agrorum numerum solito longe videremus minorem. Non est in presenti animus, vanas illas repetere laudes, quas ebori & vnicornu fossili scripserunt Poterius, Crollius, Wormius, Königius, Bauschius aliique, sed vnus Zacuti Lusitani, qui alias laudem meretur & commendationem, non possumus, quin adponamus verba. Is enim Lib. I. hist. XXIV. fol. 41. tantopere ebur dilaudat, ut panaceam reperisse credat, qui illo potius est, h. m.: De eboris utilitate, ac pro curandis morbis vi mira, veterum & iuniorum plurimi multa litteris consignarunt: Illud enim mirifice adstringit, roborat, visceraque flaccida confirmat, ventriculum debilem tuetur, cordis prodest affectionibus, cardiaca vi præditum est eximia, qua melancholiam abigit diuturnam, lætitiã provocat, splendoros reddit spiritus, fœminas fecundat, & ad concipiendum apurissimas reddit, semen vnicorn.

vniedo; spiritus viuificos cogit & resolutioni ineptos facit. Alba sistit vteri purgamenta, pro vermibus necandis optimum, si quod est alterum auxilium, cum mirum in modum venenis venenosisque morbis resistat: quare in præstantissima venit antidota. Diuturnis optitulatur obstructionibus, menses mouet, & demum cerebrum lienemque corroborat, pro cuius morbis debellandis, vnicum est propugnaculum. Confer. Miscell. Nat. Cur. An III. obs. 56. p. 144. *His ergo encomiis citra sua merita oneratur ebur: neque parciore sunt in collaudando eboris spiritu passim, quamuis speratus effectus tot minus respondeat pollicitationibus.* **TV** autem, doctissime Candidate, bene agis cum re Medica, dum sobrie philosophando de ebore fossili plus efficacia eidem haud tribuisti, quam ipsa natura indidit; neque fretus laudationibus, superioribus seculis de ebore promulgatis, caeca credulitate in illis adquieuisti. Illa enim miracula, quae ipsi adscribuntur ab auctoribus citatis, nostra aetas nondum videre potuit. Qua de causa etiam in hoc negotio in mentem reuocamus illud Ciceronis effatum, qui lib. I. de Officiis prudenter monet: vitandum esse, ne incognita pro cognitis habeamus, hisque temere adsentiamus, quod vitium effugere qui volet, omnes autem velle debent, adhibebit ad
confi-

considerandas res & tempus & diligentiam. Ceterum ex animo TIBI gratulor de adipiscendis honoribus Doctoralibus, quibus TE Facultas Medica, tamquam iis oppido dignum, ornare non dubitat; re enim vera laboribus ac indefessa diligentia ad hunc honoris gradum TIBI munivisti viam. Quas enim docentium audiivisti lectiones, privata meditatione in succum conuertisti, omne tempus ita transigendo, ut transacti TE pœnitere possit numquam. Faxit benignissimum numen, ut patrie studiorum TVORVM vberrimos reddas fructus, ac ubi praxin exercueris, diuina benedictione atque auxilio nusquam destituaris. Vale. Dab. Hal. d. XI. Ianuar. MDCCXXXIV.

Culmina qui Medici jam jam conscendis olympi,
Merita & aufers præmia,
Accipe, quæ studiis quondam TIBI junctus eodem
Contubernio canit:
Sint TIBI, qui merito meriti tribuuntur honores,
Omen altiorum adhuc;
Et, quod describis, TIBI fiat ut unicornus
Cornu copie precor.

*Ita paucis omnia, quæ bona sunt, NO-
BILISSIMO DNO. CANDI-
DATO, Amico æsumatissimo, scri-
bere vouet*

ERNESTUS GOTTHOLD STRUVE,
Primislav. Ucaro - March. Med. C.

00 A 6274

ULB Halle

3

002 913 380

56

18

Reha ✓

DISSERTATIO IN AVGVRALIS PHYSICO-MEDICA 26.
DE
EBORE FOSSILI SVEVICO HALENSI

QVAM
FAVENTE SVMMO NVMINE
IN ALMA REGIA FRIDERICIANA
PRÆSIDE

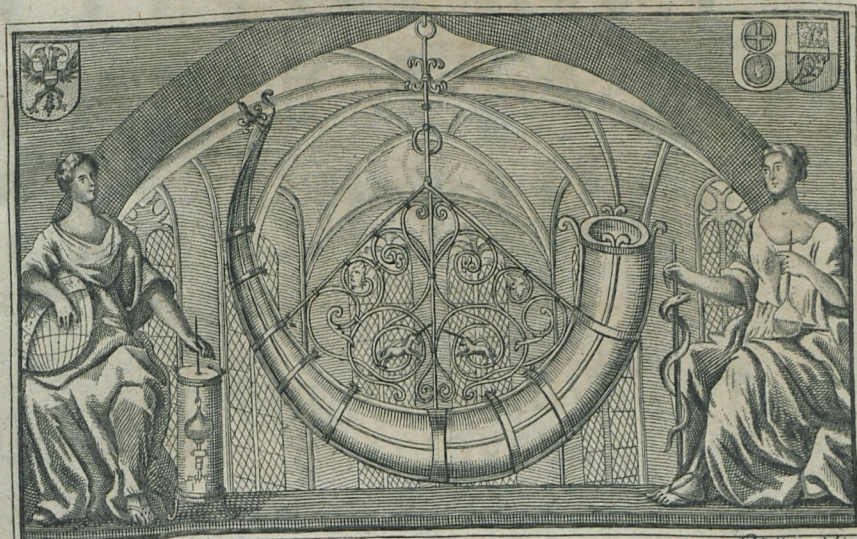
DN. FRIDERICO HOFFMANNO
ACADEMIÆ ET FACVLTATIS MEDICÆ SENIORE
PRO LICENTIA

SVMMOS IN ARTE MEDICA HONORES LEGITIME IMPETRANDI
D. 12. Jan. Anni MDCCXXXIV.

PVBLICE DEFENDET

AVCTOR

IOANNES FRIDERICVS BEYSCHLAG
HALA SVEVVS.

Liebs. f. Halo

Rüdiger delin.

HALÆ MAGDEBVRGICÆ, Typ. Jo. Christian Hilligeri, Acad. Typogr.